

Etyka
Wymagania na poszczególne oceny – klasa I

Okres pierwszy	
dopuszczająca	Otrzymuje uczeń, który tylko biernie uczestniczy w zajęciach. Nie opanował on wystarczająco omawianych zagadnień, a wypowiedzianie się na temat problemów etycznych sprawia mu znaczne trudności. Opanował konieczne pojęcia etyczne. Ma świadomość istotnego znaczenia zasad i wartości moralnych w rozwoju osobowym człowieka, kształtowaniu wzajemnych stosunków między ludźmi oraz w życiu publicznym. Przejawia brak podstawowej umiejętności wyjaśniania zjawisk. Nie potrafi stosować wiedzy, nawet przy pomocy nauczyciela. Podczas przekazywania wiadomości popełnia liczne błędy, wykazuje niepoprawny styl wypowiedzi.
dostateczna	Otrzymuje uczeń, który fragmentarycznie opanował materiał. Nie wykazuje ponadto aktywności na lekcji, rozwija wrażliwość moralną, umiejętność lepszego poznania siebie i rozwijania własnej tożsamości. Prezentuje podstawowe treści materiału programowego z etyki. Sprawnie posługuje się pojęciem etyka, zestawia je z pozostałymi dyscyplinami filozoficznymi i naukami szczegółowymi, wie, co to: moralność, etos, prawo, obyczaje i styl życia, myślenie premoralne dobro, zło moralne, obiektywizm, subiektywizm, absolutyzm i relatywizm moralny, prawdziwość i fałszywość sądów moralnych, szanuje prawo i je przestrzega.
dobra	Spełnia wymagania na ocenę dostateczną. Otrzymuje uczeń, który ma pewne braki w wiedzy, ale jego postawa i zaangażowanie na lekcjach są znaczące. Chętnie bierze on udział w dyskusjach i podejmuje próby rozstrzygnięcia problemów etycznych, dokonuje opisu i analizy moralnego wymiaru rzeczywistości, normy obyczajowe, prawne, moralne, wartości moralne, analiza Dekalogu, kodeksy etyczne, konstruowanie normy moralnej, wie że przestrzeganie norm jest niezwykle ważne w prawidłowym funkcjonowaniu społeczeństwa, rozumie znaczenie Stanfordzkiego eksperymentu: wpływu otoczenia, autorytetu, solidarności grupowej oraz konkretnej sytuacji na działania jednostek.
bardzo dobra	Spełnia wymagania na ocenę dobrą. Ocenę bardzo dobrą uzyskuje uczeń, który aktywnie uczestniczy w pracy na lekcjach, chętnie wypowiada się swoje zdanie na temat poruszanych problemów i potrafi je twórczo wykorzystać na potrzeby analizy konkretnych problemów etycznych. Opisuje ideę doskonalenia siebie i jej pitagorejskie korzenie, przedstawia postać Sokratesa, Platona, Arystotelsa, definiuje takie pojęcia jak cnota, moralizm, daimonion, intelektualizm moralny, mit jaskini, platońską koncepcję miłości, hierarchę dóbr, zasadę złotego środka, eudajmonii, cynizm, epikureizm, stoicyzm, hedonizm, sceptycyzm, szanuje postawę wierności własnym przekonaniom, stara się zauważyć elementy harmonii w otaczającym świecie, rozróżnia ostrożność i nieufność, ufność i naiwność, krytycyzm i agnostycyzm
celująca	Spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który uczestniczy w różnych konkursach filozoficznych (w tym Olimpiadzie Filozoficznej) i osiąga w nich sukcesy. Uczeń ten uzupełnia swoją wiedzę na temat etyki o dodatkowe lektury. Angażuje się w podejmowane na lekcjach dyskusje i dociekliwie rozstrzyga omawiane problemy natury etycznej.

Okres drugi	
dopuszczająca	Otrzymuje uczeń, który tylko biernie uczestniczy w zajęciach. Nie opanował on wystarczająco omawianych zagadnień, a wypowiedzianie się na temat problemów etycznych sprawia mu znaczne trudności, a ponadto szanuje uczucia i przekonania innych

	ludzi, docenia potrzebę zachowania godności niezależnie od przeciwności losu, analizuje etyczne aspekty pojęcia grzeszności, ma szacunek do drugiego człowieka niezależnie od pozycji społecznej, jaką on zajmuje, stara się przeciwstawić przedmiotowemu traktowaniu ludzi.
<i>dostateczna</i>	Otrzymuje uczeń, który fragmentarycznie opanował materiał. Nie wykazuje aktywności na lekcji, a w dyskusjach uczestniczy, a ponadto szanuje i rozumie założenia etyki chrześcijańskiej, krytycznie odnosi się do zasady „cel uświęca środki”, przyjmuje postawę krytyczną wobec zasad kapitalizmu, uznaje potrzebę współpracy i stwarzania się ludzi, umie stosować pojęcie imperatywu kategorycznego do opisu życia codziennego.
<i>dobra</i>	Otrzymuje uczeń, który ma pewne braki w wiedzy, ale jego postawa i zaangażowanie na lekcjach są znaczące. Chętnie bierze on udział w dyskusjach i podejmuje próby rozstrzygnięcia problemów etycznych. Przedstawia postaci świętego Augustyna i Tomasza, Niccolo Machiavellego, Tomasza Hobbesa, Johna Locka, Jana Jakuba Rousseau, Woltera, Marksa, Immanuela Kanta, Jeremego Benthama i Johna Stuarta Milla, dyskutuje na temat zasady „cel uświęca środki”, poddaje krytyce poglądy nowożytnych filozofów. Spełnia wymagania na ocenę dostateczną.
<i>bardzo dobra</i>	Uzyskuje uczeń, który aktywnie uczestniczy w pracy na lekcjach, chętnie wypowiada swoje zdanie na temat poruszanych problemów i potrafi je twórczo wykorzystać na potrzeby analizy konkretnych problemów etycznych, a ponadto rozróżnia prawo molarne od prawa naturalnego, opisuje hierarchiczną budowę etyki według świętego Tomasza, charakteryzuje wewnętrzną walkę opisaną przez św. Augustyna, na przykładach rozważa argumenty za i przeciw tezie Hobbesa, że „człowiek człowiekowi wilkiem”, krytycznie analizuje oświeceniowy optymizm w opisie człowieka i społeczeństwa, definiuje egalitaryzm oświeceniowy i opisuje jego wpływ na skalę zmian społecznych, ocenia skłonności i obowiązek molarny według Immanuela Kanta, określa wpływ utilitaryzmu na kulturę współczesną, rozróżnia deontologię od utilitaryzmu. Spełnia wymagania na ocenę dobrą.
<i>celująca</i>	Otrzymuje uczeń, który uczestniczy w różnych konkursach filozoficznych (w tym Olimpiadzie Filozoficznej) i osiąga w nich sukcesy. Uczeń ten uzupełnia swoją wiedzę na temat etyki o dodatkowe lektury. Angażuje się w podejmowane na zajęciach dyskusje i dociekliwie rozstrzyga omawiane problemy natury etycznej. Spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą.